

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS ŠIAULIŲ APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2025 m. sausio 24 d. Nr. 21RE3-13 (AG3-206/25-2024)
Šiauliai

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Šiaulių apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Giedriaus Jakubėno (posėdžio pirmininkas), Vaidos Jokubauskaitės (pranešėja), Danutės Kulikauskienės ir Svetlanos Sinkevičienės, sekretoriaujant Ingridai Mačiulienei, dalyvaujant pareiškėjui X. X., atsakovo Šiaulių rajono savivaldybės mero atstovei N. B.,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. X. skundą atsakovui Šiaulių rajono savivaldybės merui dėl administracinio sprendimo panaikinimo.

Komisija

n u s t a t ė:

pareiškėjo X. X. (toliau – ir pareiškėjas) atstovas advokatas Dalius Vaičiulis 2024 m. gruodžio 18 d. pateikė Komisijai skundą „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės administracijos sprendimo“ (toliau – ir skundas, b. l. 1-2), kuriuo prašo panaikinti Šiaulių rajono savivaldybės mero (toliau – meras) 2024 m. lapkričio 20 d. potvarkio Nr. M-897 „Dėl eismo saugumą gerinančių ir eismo reguliavimo priemonių įrengimo ir perstatymo“ (toliau – potvarkis) 3.2 papunktį. Atsakovu byloje nurodo Šiaulių rajono savivaldybės administraciją (toliau – Administracija).

Skunde pareiškėjo atstovas nurodo, kad Administracijos 2024 m. lapkričio 21 d. pareiškėjas buvo informuotas, kad Komisija įpareigojo merą priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą dėl kelio ženklo Nr. 303 „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“ panaikinimo [duomenys neskelbtini] (toliau – kelio ženklas Nr. 303). Administracija pareiškėjui nurodė, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – Savivaldos įstatymas) 25 straipsnio 5 dalimi, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo (toliau – Saugaus eismo įstatymas) 6 straipsnio 1 dalies 3 punktu ir 10 straipsnio 8 dalies 3 punktu, atsižvelgiant į Eismo saugumo komisijos (toliau – ESK) 2024 m. lapkričio 15 d. posėdžio protokolą Nr. KO-218(3.48E), potvarkio 3.2 papunkčiu meras įpareigojo Šiaulių kaimiškiosios seniūnijos seniūną demontuoti kelio ženklą Nr. 303 ir įrengti kelio ženklą Nr. 611 „Aklakelis“.

Dėstydamas skundo argumentus Pareiškėjas akcentuoja, kad ginčas dėl kelio ženklo Nr. 303 demontavimo kelis kartus jau nagrinėtas ikiteismine tvarka Komisijoje ir pareiškėjo skundai buvo tenkinami, tačiau galutinis rezultatas pareiškėjo atžvilgiu lieka iš esmės toks pats – potvarkis priimtas nesilaikant nustatytos tvarkos ir neatsižvelgiant į iki jo priėmimo buvusias faktines aplinkybes.

Teigia, kad sprendžiant klausimą dėl kelio ženklo Nr. 303 panaikinimo liko neįvertintos tam tikros faktinės aplinkybės. Nurodo, kad ginčo vietovės gyventojų pareiškimu 2018 m. birželio 26 d. buvo priimtas sprendimas leisti pareiškėjui įrengti šį kelio ženklą. Pažymi, kad nei posėdžio protokole, nei potvarkyje nėra nustatyta aplinkybių, leidžiančių teigti, kad būtų pasikeitusios tos aplinkybės, kurių pagrindu buvo suteikta teisė įrengti kelio ženklą Nr. 303. Pareiškėjo vertinimu, atsakovas savo veiksmais pažeidė teisėtą lūkestį į pareiškėjo interesų apsaugą, teisinės situacijos

stabilumą ir taikomų priemonių nuoseklumą, kuomet iš esmės egzistuojant toms pačioms aplinkybėms ir nepakitus pačiai situacijai yra keičiamas priimtas sprendimas.

Pareiškėjas pažymi, kad nėra nustatyta, jog suinteresuoti asmenys prieštarautų minėto ženklo buvimui ar nenorėtų jo buvimo, todėl vertina, kad ir šiuo aspektu faktinė padėtis nepasikeitė.

Pareiškėjas tvirtina, kad nors Administracija teigia, jog esamas kelias yra aklikelis, tačiau faktiškai jis dalies vairuotojų naudojamas kaip būdas susisiekti su Bridų gyvenvieta, pasinaudojant panaikinta geležinkelio vėže. Pareiškėjas teigia, kad nors „oficialaus kelio nėra“, tačiau šiuo keliu vyksta automobilių eismas, todėl jo aplinka nėra saugi, kenkiama kelio dangai, kuria turi rūpintis pareiškėjas, naudodamas savo investicijas.

Skunde taip pat pažymima, kad pareiškėjui „nebuvo sudarytos sąlygos dalyvauti ESK posėdyje, apie jį pareiškėjas nebuvo informuotas, jam nebuvo galimybės pateikti savo pozicijos, išklausti ESK narių ir visas suinteresuotas šalis, siekiant objektyviai ir nešališkai įvertinti situaciją ir kelio ženklo tolesnio naudojimo poreikis“. Tokiu būdu, pasak pareiškėjo, buvo pažeisti viešumo ir skaidrumo sprendžiant administracinius klausimus principai bei neįgyvendinta pareiškėjo teisė būti išklaustam.

Pareiškėjas nurodo, kad jis kartu su R. M. ir D. P. bendru sutarimu 2018 m. kreipėsi į ESK dėl leidimo pastatyti kelio ženklą Nr. 303 savo gyvenvietėje. Nurodo, kad savo prašymą grindė gyventojų saugumu, todėl buvo būtina apriboti svetimų automobilių eismą per gyvenvietę, be to, kad oficialiai kelias neveda ir negali vesti į jokią kitą gyvenvietę, tačiau faktiškai nevietiniai gyventojai žinodami šį pravažiavimą juo naudojami. Privažiavimas prie geležinkelio linijos aktualus tik specialiam transportui teikiant paslaugas geležinkeliui, tačiau, tokiu atveju, ženklo reikalavimai nebūtų taikomi. Išvardintų argumentų pagrindu leidimas kelio ženklui Nr. 303 įrengti buvo suteiktas.

Pareiškėjas vertina, kad skundžiamas potvarkis ir ESK išvados nėra motyvuotos. Nebuvo vertinta, kad kelias, kuriuo privažiuojama prie sklypų, baigiasi tuoju pat už sklypų, kelio ženklas Nr. 303 netrukdo privažiuoti prie sklypų jų savininkams, juose gyvenantiems asmenims, aptarnaujančiam transportui, t. y. draudžiama važiuoti tik šiame sąraše neįvardintiems asmenims. Pareiškėjo vertinimu, ESK nepateikė motyvų, kodėl būtina naikinti kelio ženklą Nr. 303, jeigu „iš esmės kitų suinteresuotų šalių nei pačios gyvenvietės gyventojų <...> nėra ir būti negali.“

Šiaulių rajono savivaldybės administracija atsiliepimu nesutinka su pareiškėjo skundu ir prašo atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime (b. l. 12-14) teigiama, kad pareiškėjas skunde abstrakčiai nurodo, jog nesutinka su priimtu potvarkiu ir vien tai, jog pareiškėjas tikėjosi kitokio sprendimo, nesudaro pagrindo teigti, jog mero priimtas sprendimas yra neteisėtas ar nepagrįstas, o tuo labiau – nemotyvuotas. Pažymima, kad Komisijos 2024 m. rugsėjo 30 d. sprendime Nr. 21RE3-143 (toliau – Komisijos sprendimas) administracinio ginčo byloje Nr. AG3-137/25-2024 aiškiai ir nedviprasmiškai nurodyta, kad sprendimas, kuriuo panaikintas viešojo administravimo subjekto priimtas aktas dėl to, jog jame neaiškūs jo priėmimo motyvai, nereiškia, kad viešojo administravimo subjektas yra įpareigojamas priimti priešingą sprendimą – šiuo atveju viešojo administravimo subjektas gali priimti bet kokią sprendimą (ir tokį patį, koks buvo priimtas anksčiau), tačiau jame turi būti aiškiai nurodyti tokio sprendimo priėmimo motyvai (LVAT 2014 m. vasario 4 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A602-120/2014). Administracijos teigimu, ankstesniame ginče buvę trūkumai yra ištaisyti, tai patvirtinta prie skundo pridėtas Administracijos 2024 m. lapkričio 21 d. raštas Nr. SG-1393 (3.3E), kuriuo pareiškėjui išsiųstas ESK 2024 m. lapkričio 15 d. posėdžio protokolas Nr. KO-218 (3.48E) (toliau – protokolas) išrašas. Potvarkis priimtas remiantis tiek teisės aktų nuostatomis, nurodytomis jo preambuloje, tiek protokole užfiksuotais aiškiai išdėstytais motyvais.

Administracija kritiškai vertina skundo teiginį, kad „nėra nustatyta aplinkybių, kad būtų pasikeitusios aplinkybės, kurių pagrindu buvo suteikta teisė įrengti ženklą“. Nurodoma, kad iš į ESK besikreipusio dėl kelio ženklo nuėmimo asmens buvo žinoma, kad ženklu galimai nepagrįstai apribojama teisė kitiems asmenims (ne gyvenamosios vietos gyventojams) įvažiuoti į ginčo kelio atkarpa. Asmenys, važiaavę pas pareiškėjo kaimyną, buvo nubausti administracine tvarka, nes pažeidė Kelių eismo taisyklių reikalavimus, t. y. įvažiavo į draudžiančio eismą kelio ženklo galiojimo zoną.

Nors pareiškėjas skunde nurodo, kad šiuo metu nėra suinteresuotų asmenų, kurie prieštarautų kelio ženklo Nr. 303 buvimui, tačiau Administracija pabrėžia, kad eismo saugumo priemonių taikymas yra ne suinteresuotų asmenų norų ar pageidavimų pildymas, o visuomenės intereso gynimas.

Kaip ir pats pareiškėjas skunde nurodo, jau ne kartą ginčas kelis kartus nagrinėtas ikiteismine tvarka, tačiau dar kartą primintina, kad pagal Savivaldos įstatymo 6 straipsnio 32 punkto nuostatas, savivaldybė atlieka tokias funkcijas, kaip savivaldybių vietinės reikšmės kelių ir gatvių priežiūra, taisymas, tiesimas ir saugaus eismo organizavimas. Nurodo eismo saugumo užtikrinimo principus pagal Saugaus eismo įstatymo 4 straipsnio nuostatas. Taip pat atkreipia dėmesį į to paties įstatymo 10 straipsnio 8 dalies 3 punktą, kuris numato, kad savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius, užtikrindamas eismo saugumą, sprendžia eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, vietinės reikšmės keliuose. Cituoja Saugaus eismo įstatymo 10 straipsnio 8 dalies 2 punktą dėl savivaldybės eismo saugumo komisijos sudarymo.

Nurodoma, kad Šiaulių rajono savivaldybės mero 2024 m. birželio 20 d. potvarkiu Nr. M-476 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės eismo saugumo komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ buvo sudaryta Šiaulių rajono savivaldybės eismo saugumo komisija ir patvirtinti jos veiklos nuostatai (toliau – ESK nuostatai). Paaiškina, kad ESK nuostatai reglamentuoja jos funkcijas, sudarymo tvarką, darbo organizavimo tvarką, teises ir pareigas, atsakomybę. Atkartoja ESK nuostatų II skyriuje įvardytos ESK funkcijas.

Atsiliepime paaiškinama, kad Savivaldybė, įgyvendindama jai priskirtą savarankiškąją funkciją, privalo užtikrinti ir derinti įvairių visuomenės narių ir grupių interesus, o ne atsižvelgti į pavienių visuomenės narių interesus ar patogumą, taip užtikrindama viešojo intereso įgyvendinimą, o ESK, nagrinėdama klausimus, turi remtis eismo saugumo užtikrinimo principais. Administracija laikosi pozicijos, kad šio ginčo atveju, ESK, sprendama dėl kelio ženklo Nr. 303 tikslingumo [duomenys neskelbtini] kaime, aiškinosi, ar ši priemonė naudojama pagal paskirtį, ar eismo organizavimas yra tinkamas ir vienodai suprantamas visiems eismo dalyviams ir ar jų neklaidina. Administracijos tvirtinimu, ESK, vertindama situaciją, atsižvelgė į Kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2012 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 3-83 „Dėl Kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės), 7 punktą, kuris reglamentuoja kelio savininko ir (ar) valdytojo (toliau – kelio valdytojas) prievoles, organizuojant eismą kelių (gatvių) ruožuose, sankryžose, įrengiant kelio ženklus ir vertikalųjį ženklinimą (cituoja Taisyklių 7.1-7.4 papunktčius).

Akcentuojama, kad ESK, priimdama sprendimą, rėmėsi Taisyklių 100 punktu, kuriame nurodyta, kad „draudžiamieji ženklai naudojami eismui uždrausti ir apriboti arba tiems draudimams (apribojimams) panaikinti. Draudžiamieji ženklai gali būti naudojami tik tada, kai jie yra būtini saugiam eismui organizuoti arba aplinkai apsaugoti. Neturi būti naudojami ženklai, kurie nepagrįstai draustų ar apribotų eismą.“

Atsiliepime tvirtinama, kad ESK įvertino, jog eismo intensyvumas ginčo gatvėje nėra didelis, atsižvelgta į tai, kad nuo 2018 m. nebuvo fiksuojamų viešosios tvarkos pažeidimų, tačiau fiksuotas Kelių eismo taisyklių pažeidimas dėl kelio ženklo Nr. 303 reikalavimų nesilaikymo, nors buvo žinoma, kad pažeidėjas buvo atvykęs pas pareiškėjo kaimyną ir buvo pasistatęs automobilį prie kaimyno namo. Eismo saugumo situacija nuo 2018 m. yra pakitusi, todėl nustatyta, jog kelio ženklu Nr. 303 nepagrįstai draudžiamas eismas. Be to, pagal 2018 m. nurodytas aplinkybes, t. y. dėl sunkvežimių vairuotojų įvažiavimo į gatvę, kurioje nėra kito išvažiavimo ir buvo pasiūlyta spręsti situaciją įrengiant kitą kelio ženklą Nr. 611 „Aklakelis“. Administracija tvirtina, kad pastarasis kelio ženklas tinkamiau atlieptų norimą tikslą ir nevietiniams gyventojams būtų aišku, jog esamas kelias baigiasi aklakeliu ir kito išvažiavimo nėra.

Dėl pareiškėjo skundo teiginio, jog esamas kelias yra naudojamas dalies vairuotojų kaip susisiekimo su Bridų gyvenvietė priemonė, pasisako, kad tokia pareiškėjo pateikta informacija yra deklaratyvi, nėra pagrįsta jokiais objektyviais duomenimis, todėl negali ir neturi būti vertinama.

Dėl skundo teiginio, jog pareiškėjui nebuvo sudarytos sąlygos dalyvauti ESK posėdyje ir tokiu būdu neturėjo galimybės išsakyti savo poziciją, akcentuoja, kad pagal ESK nuostatų 17.4 papunktį ESK turi teisę kviešti į posėdžius savivaldybės administravimo subjektų ir valstybinio

administravimo subjektų, nevyriausybinių organizacijų atstovus bei suinteresuotus asmenis, nes tai yra ESK diskrecijos teisė dėl kviečiamų į ESK posėdžius subjektų. Administracija atkreipia dėmesį, jog ankstesniu Komisijos sprendimu ESK nebuvo įpareigota kviešti pareiškėjo į posėdį. Nurodo, kad pirminis kreipimasis į ESK dėl kelio ženklo Nr. 303 nuėmimo buvo ne iš pareiškėjo, o iš kito suinteresuoto asmens – pareiškėjo kaimyno. Administracija pažymi, kad pareiškėjas jau turėjo galimybę išsakyti savo poziciją ir argumentus, kai buvo pakviestas ir dalyvavo ESK 2024 m. liepos 30 d. posėdyje. Be kita ko akcentuoja, kad pareiškėjas teikdamas skundus Komisijai taip pat įgyvendina savo teisę išsakyti argumentus.

Administracija laikosi pozicijos, kad klausimas dėl kelio ženklo Nr. 303 tikslingumo [duomenys neskelbtini] kaime ESK buvo išspręstas išsamiai, motyvuotai ir remiantis teisės aktų reikalavimais, įvertinus visuomenės poreikį, todėl prašoma pareiškėjo skundo netenkinti.

Skundas atmestinas.

Ginčas byloje kilo dėl Šiaulių rajono savivaldybės mero 2024 m. lapkričio 20 d. potvarkio Nr. M-897 „Dėl eismo saugumą gerinančių ir eismo reguliavimo priemonių įrengimo ir perstatymo“ (minėta, potvarkis) 3.2 papunkčio teisėtumo. Pareiškėjas skunde atsakovu nurodė Šiaulių rajono savivaldybės administraciją, tačiau kadangi prašomas panaikinti Šiaulių rajono savivaldybės mero potvarkio papunktis, vadovaujantis Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo (toliau – IAGNTĮ) 13 straipsnio 5 dalimi, Komisijos posėdžio metu pareiškėjui sutikus, skunde nurodytas netinkamas atsakovas – Šiaulių rajono savivaldybės administracija – pakeistas tinkamu į Šiaulių rajono savivaldybės merą.

Byloje esantis ESK protokolai (b. l. 4-5) patvirtina, kad 2024 m. lapkričio 15 d. ESK posėdyje buvo svarstomas klausimas dėl Komisijos 2024 m. rugsėjo 30 d. sprendimo Nr. 21RE3-143 (minėta, Komisijos sprendimas), kuriuo Komisija įpareigojo merą priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą dėl kelio ženklo Nr. 303 panaikinimo. ESK posėdžio metu buvo nuspręsta rekomenduoti panaikinti kelio ženklą Nr. 303 ir perduoti jį jo savininkui (pareiškėjui) ir įrengti kelio ženklą Nr. 611 „Aklikelis“. Dėl kelio ženklo Nr. 303 įrengimo kompensavimo ESK nesprenė, nes minėtas klausimas nėra ESK kompetencijos ribose. Atsižvelgdamas į ESK rekomendacijas, meras priėmė potvarkį, kurio 3.2 papunkčiu pritarė ESK pasiūlymams nurodydamas, kad darbus reikia atlikti iki 2024 m. gruodžio 18 d.

Administracija 2024 m. lapkričio 21 d. raštu Nr. SG-1393(3.3.E) „Dėl kelio ženklo“ informavo pareiškėją apie priimtą mero potvarkį, pateikė nuorodą į Šiaulių rajono savivaldybės interneto svetainę, kur galima su juo susipažinti ir ESK protokolo išrašą (b. l. 4).

Pareiškėjas su motyvais, išdėstytais potvarkyje ir protokole, nesutinka, vertina, kad potvarkis priimtas nesilaikant nustatytos tvarkos, neatsižvelgiant į iki jo priėmimo buvusias faktines aplinkybes, kadangi nėra nustatyta aplinkybių, leidžiančių teigti, kad pasikeitė pirminės aplinkybės, kurių pagrindu pareiškėjui 2018 metais buvo suteikta teisė įrengti kelio ženklą Nr. 303, todėl teigia, kad buvo pažeistas teisėtas lūkestis į pareiškėjo interesų apsaugą. Atsakovas laikosi pozicijos, kad klausimas dėl kelio ženklo Nr. 303 yra išspręstas išsamiai ir tinkamai, vadovaujantis teisės aktų reikalavimais ir įvertinus visuomenės poreikius.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – VAI) nenumato prievolės administracinį sprendimą išdėstyti viename dokumente, Komisija 2024 m. lapkričio 15 d. ESK posėdžio protokolą (minėta, protokolas) ir 2024 m. lapkričio 20 d. mero potvarkį vertins kaip vientisą administracinį sprendimą.

Saugaus eismo keliais reikalavimus reglamentuoja Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymas (minėta, Saugaus eismo įstatymas) ir kiti teisės aktai. Lietuvos Respublikos kelių įstatymo 2 straipsnio 21 punkte numatyta, kad techninės eismo reguliavimo priemonės – kelio ženklai, šviesoforai, atitvarai, kelių ženklinimas ir kitos techninės priemonės eismui reguliuoti. Saugaus eismo įstatymo 4 straipsnyje įtvirtinti eismo saugumo užtikrinimo principai: 1) valstybės pareiga – sudaryti saugias ir vienodas visiems eismo dalyviams dalyvavimo eisme sąlygas, eismo dalyvių pareiga – žinoti ir laikytis valstybės nustatytos eismo tvarkos; 2) eismo

dalyvių sveikatos ir gyvybės užtikrinimas svarbiau negu ūkinės veiklos ekonominiai rezultatai; 3) asmens, visuomenės ir valstybės interesų įvertinimas ir derinimas užtikrinant saugų eismą.

Saugaus eismo įstatymo 2 straipsnio 27 punkte apibrėžta kelio ženklų sąvoka. Tai – Kelių eismo taisyklėse nurodytas ženklas, kuriuo nustatoma eismo tvarka, įspėjami eismo dalyviai arba jiems suteikiama informacija. Kelių eismo taisyklės patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. 1950 „Dėl kelių eismo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Kelių eismo taisyklės). Šių taisyklių 1 priede įtvirtinta, kad kelio ženklas Nr. 303 „Motorinių transporto priemonių eismas draudžiamas“, dėl kurio demontavo kreipėsi pareiškėjas į atsakovą, yra draudžiamasis kelio ženklas, kuris draudžia motorinių transporto priemonių, traktorių ir savaeigių mašinų eismą, išskyrus mopodus, motociklus be priekabų, maršrutinį, aptarnaujantįjį transportą, skiriamuoju ženklu „Asmuo su negalia“ arba asmens su negalia automobilio statymo kortele pažymėtas transporto priemonės.

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2012 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 3-83 patvirtintų Kelio ženklų įrengimo ir vertikaliojo ženklinimo taisyklių (minėta, Taisyklės) 7 punktą reglamentuoja kelio savininko ir (ar) valdytojo (toliau – kelio valdytojas) prievolės, organizuojant eismą kelių (gatvių) ruožuose, sankryžose, įrengiant kelio ženklus ir vertikalųjį ženklinimą. Šių Taisyklių 100 punkte nurodyta, kad draudžiamieji ženklai naudojami eismui uždrausti ir apriboti arba tiems draudimams (apribojimams) panaikinti. Draudžiamieji ženklai gali būti naudojami tik tada, kai jie yra būtini saugiam eismui organizuoti arba aplinkai apsaugoti. Neturi būti naudojami ženklai, kurie nepagrįstai draustų ar apribotų eismą. Eismo saugumo užtikrinimas – veikla, kuria siekiama užkirsti kelią eismo įvykiams, sušvelninti jų padarinius (Saugaus eismo įstatymo 2 straipsnio 18 dalis). Taisyklių 106 punkte nustatyta, kad ženklas Nr. 303 naudojamas tuose keliuose ar jų ruožuose, kuriuose būtina uždrausti motorinių transporto priemonių eismą. Kelio ženklas Nr. 611 „Aklakelis“ yra informacinis kelio ženklas, kuris nurodo, kad tai yra kelias, neturintis viename gale išvažiavimo.

Savivaldos įstatymo 6 straipsnio 32 dalyje įtvirtinta, kad viena iš savivaldybės savarankiškųjų funkcijų yra saugaus eismo organizavimas, kuri susijusi su vietinės reikšmės kelių priežiūra, techninių eismo reguliavimo priemonių – kelio ženklų, šviesoforų, atitvarų, kelių ženklinimo ir kt. – įgyvendinimu.

Savivaldybės merui arba jo įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui užtikrinant eismo saugumą, suteikta teisė iš savivaldybės administravimo subjektų ir valstybinio administravimo subjektų savivaldybėje, nevyriausybinių organizacijų atstovų sudaryti savivaldybės eismo saugumo komisiją ir spręsti eismo organizavimo klausimus miestų ir kaimų gyvenamosiose vietovėse, vietinės reikšmės keliuose (Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 8 dalies 2-3 punktai).

Šiaulių rajono savivaldybės ESK nuostatai, patvirtinti Šiaulių rajono savivaldybės mero 2024 m. birželio 20 d. potvarkiu Nr. M-476 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės eismo saugumo komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ (toliau – nuostatai) numato šios komisijos teisinius veiklos pagrindus, t. y. komisijos sudarymą, darbo organizavimą, funkcijas, teises ir pareigas, todėl ESK sprendžia eismo reguliavimo klausimus ir teikia rekomendacijas merui dėl sprendimų priėmimo.

Taigi, iš aptarto teisinio reguliavimo yra aišku, kad savivaldybės, kaip kelių savininkės ar valdytojos, atlikdamos joms teisės aktų tvarka priskirtąsias funkcijas, yra atsakingos už saugių eismo sąlygų užtikrinimą (veiklos, kuria siekiama užkirsti kelią eismo įvykiams, sušvelninti jų padarinius) vietinės reikšmės keliuose ir gatvėse, įgyvendindami juose eismo saugumo priemones. Vienas iš būdų užtikrinti saugias eismo sąlygas – kelio ženklų įrengimas, kurių paskirtis – eismo tvarkos nustatymas.

Pareiškėjas skundą Komisijai grindžia tuo, kad mero potvarkis buvo priimtas nesilaikant nustatytos tvarkos ir neatsižvelgiant į iki jo priėmimo buvusias faktines aplinkybes.

Pareiškėjas tiek skunde Komisijai, tiek Komisijos posėdžio metu nurodė, kad jam nebuvo sudarytos sąlygos dalyvauti ESK posėdyje, apie jį nebuvo informuotas, todėl laiko, kad buvo pažeista jo teisė būti išklaustam. Komisija pažymi, kad šis pareiškėjo argumentas yra nepagrįstas, nes ESK nuostatų 17.4 papunktis suteikia diskrecijos teisę ESK kiekvienu atveju spręsti, kokius subjektus kviešti į posėdžius. Ši teisė suprantama kaip veiksmų laisvė ir veikimas savo nuožiūra. Pažymėtina, kad ginčas dėl to paties dalyko, t. y. kelio ženklų Nr. 303 demontavimo [duomenys neskelbtini] kaime yra nagrinėtas kelis kartus ne tik ESK, bet ir Komisijos posėdžiuose. Pareiškėjas dalyvavo 2024 m.

liepos 30 d. ESK posėdyje, Komisijos posėdžiuose, todėl Komisija sutinka su atsakovu, kad pareiškėjas turėjo galimybę būti išklaustas ir pateikti žodžiu savo argumentaciją nagrinėjamu klausimu. Taigi, Komisija daro išvadą, kad pareiškėjo nedalyvavimas ESK posėdyje negali būti vertinamas kaip mero potvarkio priėmimas nesilaikant nustatytos tvarkos, o kitų administracinio sprendimo priėmimo procedūrinių pažeidimų byloje nenustatyta.

Skunde pareiškėjas teigia, kad „nei posėdžio protokole, nei potvarkyje, nėra nustatyta aplinkybių, leidžiančių teigti, kad būtų pasikeitusios tos aplinkybės, kurių pagrindu buvo suteikta teisė įrengti kelio ženklą Nr. 303.“ Su tokiu pareiškėjo teiginiu Komisija nesutinka ir vertina, kad atsakovas atliko objektyvų faktinių aplinkybių įvertinimą bei sprendimą pagrindė faktinių aplinkybių visuma, teisės normomis atitinkančiomis ginčo teisinį santykį. ESK atsižvelgė į tai, kad eismo intensyvumas ginčo gatvėje nėra didelis, kad nuo 2018 m. nebuvo fiksuojamų viešosios tvarkos pažeidimų, tačiau fiksuotas vienas KET pažeidimas dėl kelio ženklo Nr. 303 reikalavimų nesilaikymo. Šiuo kelio ženklu buvo nepagrįstai apribojama teisė kitiems asmenims (ne gyvenamosios vietos gyventojams) įvažiuoti į ginčo kelio atkarpą.

Pareiškėjas skundą motyvuoja iš esmės privačių interesų gynimu dėl aplinkos ir gyventojų saugumo, nors byloje nėra duomenų, kad pareiškėjas ar kiti gyvenvietės gyventojai būtų koku nors būdu nukentėję nuo kitų eismo dalyvių. Komisijos posėdžio metu pareiškėjas taip pat patvirtino, kad nors „kelio oficialiai nėra“, tačiau juo pravažiuojančius eismo dalyvius savo iniciatyva stabdo, primygtinai ragina apsisukti ir tolyn nebevažiuoti. Tokius savo veiksmus pareiškėjas motyvuoja gyventojų ir aplinkos saugumu nurodydamas, kad „šiuo keliu vyksta automobilių eismas, todėl jo aplinka nėra saugi“, taip pat išlaidomis, kurias patiria remontuodamas kelio dangą.

Subjektyvus vertinimas, kad pravažiuojantys automobiliai savaime kenkia pareiškėjui ar kitiems gyventojams, yra nepagrįstas, todėl vertintinas kritiškai. Komisija pažymi, kad visi kelio ženklai turi būti naudojami pagal tiesioginę paskirtį, t. y. yra reguliuoti eismą, bet jie nėra skirti ginti privataus asmens interesų, visi ribojimai turi būti pagrįsti faktinėmis aplinkybėmis ir atitikti teisės aktų reikalavimus. Sutiktina su atsakovu, kad kelio ženklu Nr. 303 eismas ginčo kelyje draudžiamas nepagrįstai ir tai prieštarauja Taisyklių 100 punkte įtvirtintoms nuostatomis, kad draudžiamieji ženklai turėtų būti statomi tik išimtiniais atvejais. Sprendžiant dėl kelio ženklų, ypačingai dėl draudžiamųjų, įrengimo, privalo būti užtikrinti ir suderinti įvairių visuomenės narių ir grupių interesai, o ne atsižvelgiama į pavienių visuomenės narių interesus ar patogumą, užtikrinant viešojo intereso ir eismo saugumo principų įgyvendinimą.

Komisija pažymi, kad vertinant ginčui aktualius teisės aktus sistemiškai yra akivaizdu, kad visų kelio ženklų pagrindinė paskirtis – eismo saugumo užtikrinimas, o ne privačios nuosavybės apsauga, kurios iš esmės pareiškėjas ir siekia. Iš skundo turinio matyti, jog pareiškėjas suprato tiek protokolo, tiek potvarkio 3.2 papunkčio motyvus, tačiau subjektyviai interpretuoja draudžiamųjų ženklų statymo nuostatų taikymą bei susiklosčiusios situacijos sprendimo būdą. Sutiktina su atsakovo pozicija, kad kelio ženklas Nr. 611 „Aklakelis“ tinkamiau atliepia tikslą informuoti eismo dalyvius, jog esamas kelias baigiasi aklakeliu ir kito išvažiavimo nėra, o turto ir asmens saugumui užtikrinti turi būti naudojamos kitos saugumo priemonės.

Pareiškėjas skunde nurodo, kad „ginčas dėl kelio ženklo Nr. 303 demontavimo kelis kartus jau nagrinėtas ikiteismine tvarka Komisijoje ir pareiškėjo skundai buvo tenkinami, tačiau galutinis rezultatas pareiškėjo atžvilgiu lieka iš esmės toks pats“. Komisija pažymi, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktikoje ne kartą yra konstatuota, jog, kai viešojo administravimo subjektas savo kompetencijos ribose įvykdo pareigą ir pateikia asmeniui tinkamą atsakymą, bet pareiškėjo netenkina skundžiamame atsakyme išdėstytos faktinės aplinkybės ir argumentai, nėra pagrindas pripažinti, jog pats atsakymas yra nemotyvuotas ir neteisėtas bei neatitinkantis Viešojo administravimo įstatymo nuostatų (žr., pvz., LVAT 2016 m. vasario 22 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1150-520/2016). Vien aplinkybė, kad pareiškėjas nesutinka su priimtu mero potvarkio 3.2 papunkčiu nereiškia, kad administracinis sprendimas (priimtas potvarkis remiantis ESK protokolu) yra nepagrįstas ar neatitinka teisės aktų nuostatų.

Išnagrinėjusi ir įvertinus visus byloje esančius įrodymus ir faktines aplinkybes, Komisija daro išvadą, kad pareiškėjo skundas, kuriuo prašoma panaikinti mero potvarkio 3.2 papunktį yra

nepagrįstas, todėl atmestinas. Įvertinus skundžiamo administracinio sprendimo turinį (mero potvarkį ir ESK protokolą), Komisija sprendžia, jog pagrindo naikinti atsakovo sprendimą skunde nurodytais motyvais nėra. Atsakovas pagrįstai įvertino faktinių ir teisinių aplinkybių visumą pagrindžiančią sprendimą demontuoti kelio ženklą Nr. 303 ir įrengti kelio ženklą Nr. 611.

LVAT yra ne kartą pažymėjęs, kad teismas (tame tarpe ir Komisija) neprivalo pasisakyti dėl kiekvieno byloje pateikto argumento, o vertindamas įrodymus teismas gali daryti jais pagrįstas apibendrinančias motyvuotas išvadas (žr., pvz., LVAT 2011-09-12 nutartį administracinėje byloje Nr. A146-2685/2011).

Sprendimas atitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5-6 punktų, apibrėžiančių administracinio sprendimo turinį, nuostatas, yra išsamus ir pakankamas leidžiantis suprasti, kokios priežastys lėmė tokį atsakovo sprendimą ir neprieštarauja Saugaus eismo įstatyme įtvirtintiems saugaus eismo užtikrinimo principams sudaryti saugias ir vienodas visiems eismo dalyviams dalyvavimo eisme sąlygas.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

X. X. skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos bylos šalys gali skųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Jakubėnas

Komisijos narės

Vaida Jokubauskaitė

Danutė Kulikauskienė

Svetlana Sinkevičienė